

*Českomoravský odborový svaz
pohostinství, hotelů a cestovního ruchu
duben 2015*

MÝTY KOLEM MINIMÁLNÍ MZDY

V roce 1894 byla na Novém Zélandu uzákoněna minimální mzda, která od té doby rozděluje ekonomické odborníky i laickou veřejnost v názoru na škodlivost či prospěšnost tohoto institutu pro občany a ekonomiku. Inspirovaná Novým Zélandem pokračovala v zavádění minimální mzdy pro některá odvětví v roce 1896 Austrálie a následuje ji v roce 1911 Velká Británie. Z tohoto pohledu se může jižní polokoule jako osvícenější. Stanovení minimální mzdy má dva cíle. Zejména kompenzovat zaměstnancům jejich slabší pozici vůči zaměstnavatelům ve vyjednávání o mzdách a za druhé zamezit nekalé konkurenci, která by měla výhodu ve vyplácení příliš nízkých mezd. V dnešní době má rovněž za cíl motivovat občany k preferování práce před pobíráním sociálních dávek.

V Československu byla minimální mzda od roku 1919 navázána na první mzdové tarify jednotlivých tříd mzdových stupnic a kolektivních smluv. V roce 1950 přistoupilo Československo k Úmluvě MOP o zavedení metod stanovení minimální mzdy a ta o rok později vstoupila v platnost. Vyhlášením Úmluvy ve Sbírce zákonů v roce 1990 byla potvrzena její platnost v novém právním řádu.

Měsíční minimální mzda byla v Československu zavedena v roce

1991, a to ve výši 2.000 Kč. Tato částka se jednou či dvakrát ročně po malých skocích zvyšovala až do 8.000 Kč v roce 2007. Na této úrovni zůstala beze změny (zejména díky pravickým vládám) dlouhých pět a půl roku. V srpnu roku 2013 byla zvýšena na 8.500 Kč.

15. září 2014 pak znamenalo radostný den pro přibližně 100.000 zaměstnanců, kteří v ČR vykonávají práci za minimální mzdu. Nařízením vlády byla od ledna 2015 zvýšena z částky 8.500 Kč na 9.200 Kč měsíčně. I přes odpor zástupců podnikatelského sektoru a některých analytiků přistoupila vláda k většímu růstu minimální mzdy, než se původně očekávalo.

Debata o ekonomické škodlivosti nebo naopak o prospěšnosti tohoto kroku bude pravděpodobně pokračovat i v příštích letech, zřejmě bez jasného vítěze. Někteří argumentují tím, že vyšší minimální mzda má vliv na míru nezaměstnanosti, tzn. čím vyšší minimální mzda, tím vyšší je nezaměstnanost. Jejich oponenti kontrují, že za vykonanou práci má být takové ohodnocení, ze kterého je možné žít lépe než ze sociálních dávek. Dodávají, že rozumné navýšení minimální mzdy je pro stát efektivnější než výplata sociálních dávek těm, kterým minimální

mzda nepokryje náklady na základní životní potřeby.

Pokud srovnáme některé statistické údaje, lze zjistit zajímavé věci. Například z dat Eurostatu o minimálních mzdách v roce 2014 vyplývá, že v čele pomyslného žebříčku stojí Lucembursko, země s nejvyšší měsíční minimální mzdou (v přepočtu 52.828 Kč) a současně nejnižší nezaměstnaností v Evropě. I třetí v pořadí Nizozemsko s minimální mzdou v přepočtu 40.854 Kč měsíčně je na tom s nezaměstnaností velmi dobře. Také šestá Velká Británie (v přepočtu 33.461 Kč) má nižší nezaměstnanost než většina Evropy. Srovnání s některými státy EU není možné, protože nemají zákonem stanovenou minimální mzdu, např. Rakousko, Švédsko nebo Finsko. Avšak i v těchto státech existuje jistá minimální mzda řešená nikoli zákonem, ale kolektivními smlouvami podle odvětví, oborů, kvalifikačních nebo profesních struktur. Na druhou stranu i velmi liberální Spojené státy americké mají zavedenu federální minimální mzdu (7,25 USD na hodinu, tj. v přepočtu 181 Kč na hodinu). Některé státy USA mají vlastní minimální mzdu vyšší než je ta federální. Je až s podivem, že oproti

MÝTY KOLEM MINIMÁLNÍ...
pokračování na další straně

Obsah:

- Mýty kolem minimální mzdy
- Jednal pracovní tým RHSD pro EU
- Jednala Svazová rada ČMOS PHCR
- Georges Auguste Escoffier
- Julia Child
- Právní povědomí zaměstnavatelů...

MÝTY KOLEM MINIMÁLNÍ...

pokračování z předchozí strany

debatě o minimální mzdě v ČR převládá v některých pracovněprávně velmi liberálně pojatých ekonomikách (např. USA, Austrálie, Nový Zéland, Jižní Korea) názor, že správné nastavení mezi průměrnou a minimální mzdou je nesmírně důležité. Pokud je minimální mzda vhodně nastavena, tak dobře plní motivační funkci, lidem se vyplatí za práci, i když hůře placenou, i dojíždět. Minimální mzda by měla zaručit možnost sice skromného, ale přece jen přežití ve společnosti bez nutnosti čerpat sociální dávky. Není přece možné odvádět pro zaměstnavatele práci na plný úvazek 168 hodin v měsíci a ne-

zaplatit ze mzdy alespoň cestu do práce, bydlení a jídlo.

Nabízí se zajímavá otázka, komu ve skutečnosti prospívá velmi nízká minimální mzda v ČR, za kterou nelze důstojně přežít. Musí být skutečně frustrující chodit do práce na plný úvazek a neobejít se bez zadlužení a sociálních dávek. V porovnání evropských států s uzákoněnou minimální mzdou jsme byli do roku 2014 na 18. místě z 21 států EU. Za námi byla Litva, Rumunsko a Bulharsko. Po zvýšení od 1. 1. 2015 jsme se spolu s Maďarskem posunuli na 16. místo.

Od 1. 1. 2015 zavedlo zcela nově minimální mzdu i Německo (v přepočtu 39.144 Kč měsíčně), kde ko-

lem tohoto tématu probíhala obdobná diskuse jako u nás. Je zajímavé, co o zavedení minimální mzdy řekla německá ministryně práce Andrea Nahlesová: „Minimální mzda je především dobrá zpráva pro ty lidi, kteří tvrdě pracují, ale dostávají tak malé platy, že z nich nemohou vyjít. Tímto zákonem se tedy postaráme o mzdovou spravedlnost, což je dobré pro soudržnost Německa.“

Ovšem už málokdo si v této souvislosti uvědomí, že cenová hladina výrobků denní spotřeby v Německu je stejná a mnohdy i nižší než v ČR, ovšem o platech v Německu či nově zavedené minimální mzdě se nám v ČR může jen vzdáleně zdát.

DaG

Dne 13. 3. 2015 jednal PT RHSD pro EU s poměrně náročným programem: Jednak byla projednávána příprava zasedání Evropské rady, která se uskutečnila v Bruselu ve dnech 19. - 20. 3. 2015, dále pak Koncepce politiky ČR v EU, pozice ČR k vytvoření energetické unie, Národní program reforem pro rok 2015 a Country report pro ČR na rok 2015. Dále byla členům týmu poskytnuta informace o aktuálním vývoji digitální agendy a o přípravě strategie „Digitální Česko“. Zástupci podnikatelů informovali o reálných překážkách na vnitřním trhu EU z jejich pohledu.

JEDNAL PRACOVNÍ TÝM RHSD PRO EU

Členové pracovního týmu byli seznámeni s výsledky průzkumu veřejného mínění, který mapoval postoje českých občanů k našemu členství v EU. Více než polovina populace hodnotí členství ČR v EU jako prospěšné a třetina obyvatel si přeje další prohlubování spolupráce a směřování k evropské federaci. To je oproti roku 2013 nárůst o 5 %. Federalizaci EU a prohlubování spolupráce si přeje 50 % podnikatelů a 40 % studentů. Spolupráci naopak odmítají starší lidé, lidé s ukončeným učňovským a středoškolským vzděláním nebo ti, kteří vnímají evropské fondy jako nepřínosné.

Lidé, kteří považují členství v EU za přínosné, hodnotí lépe evropskou politiku současné vlády a zároveň v nich převládá pocit, že je obraz ČR v EU lepší než za Nečasovy vlády.

Většina lidí má pocit, že informace o EU nejsou dostatečné. Téměř 60 % lidí udává, že si získává informace o EU, přičemž nejčastějším zdrojem informací je internet. Větší informovanost ze strany vlády by uvítalo 95 % dotázaných.

Od roku 2007 bylo možné díky finančním prostředkům z fondů EU vytvořit 72.000 pracovních míst, postavit a zrekonstruovat 2.000 km silnic a železnic, regenerovat 42.000 bytů, nakoupit 500 autobusů, trolejbusů a tramvají. Kromě toho bylo zrekonstruováno 175 státem uznaných památek, vybudováno 800 km cyklostezek, odstraněno 700.000 m² ekologických zátěží, zrekonstruováno a postaveno 92 čističek odpadních vod.

PhDr. Dagmar Gavlasová

Dne 11. 3. 2015 se konalo v pořadí již V. zasedání Svazové rady Českomoravského odborového svazu pohostinství, hotelů a cestovního ruchu.

Rada projednala zprávu o hospodaření odborového svazu za rok 2014 a dále zprávu ze zasedání Kontrolní a revizní komise ČMOS PHCR. Rovněž projednala vyhodnocení dohody o vzájemné spolupráci se Sdružením na ochranu nájemníků za rok 2014. V rámci této spolupráce bylo našim členům ze strany SON poskytnuto celkem 51 osobních konzultací, 63 konzultací prostřednictvím elektronické pošty, písemně či v rámci poradenské linky a 127 telefonických porad. Zajištění odborné pomoci bylo poskytnuto v 9 případech. Svazová rada se shodla na užitečnosti této poradenské činnosti pro naše členy a odborový svaz bude ve spolupráci se SON pokračovat i v roce 2015.

Jednala Svazová rada

ČMOS PHCR

Dále Svazová rada projednala vyúčtování finančních prostředků ze státního rozpočtu poskytovaných na činnost BOZP v roce 2014. Svazová rada byla rovněž informována o podpisu kolektivní smlouvy vyššího stupně na léta 2015 - 2016. Sekretariátu svazu bylo uloženo zajistit vytištění KSVS a její distribuci do základních organizací ČMOS PHCR. Svazová rada byla informována o akcích, kterých se zúčastnila zástupkyně svazu, tzn. o jednání pracovního týmu RHSD pro vnitřní trh a daně a pojištění, o jednání pracovního týmu RHSD pro EU a o konferenci k agenturnímu zaměstnávání. Dále byla informována o probíhajících soudních sporech.

DaG

GEORGES AUGUSTE ESCOFFIER

Když kuchař, gastronomický odborník, ale i třeba jen fanda do kuchařského řemesla, čte nebo slyší vyslovit toto jméno, ihned zpozorní. Má pro to rozhodně důvod. Důvod měl, dokonce, i sám německý císař Vilém, když mu řekl: "Já jsem císařem Německa, vy jste císař šéfkuchařů!" A měl pravdu.

Georges Auguste Escoffier se narodil ve Francii, v roce 1846, ve vesnici Villeneuve - Loubet, poblíž města Nice. Kuchařem se začal učit ve třinácti letech u svého strýce. Po vyučení pracoval v mnoha restauracích a hotelech. V hotelu National v Luzernu potkal Césara Ritze. Padli si do oka a spolupracovali spolu. V roce 1890 přesídlili do londýnského hotelu Savoy, kde založili a uvedli do provozu slavné hotely Ritz, známé v celém světě.

Čím se Auguste Escoffier zasloužil o to, že se stal nejslavnějším kuchařem světa? Zjednodušil způsob va-

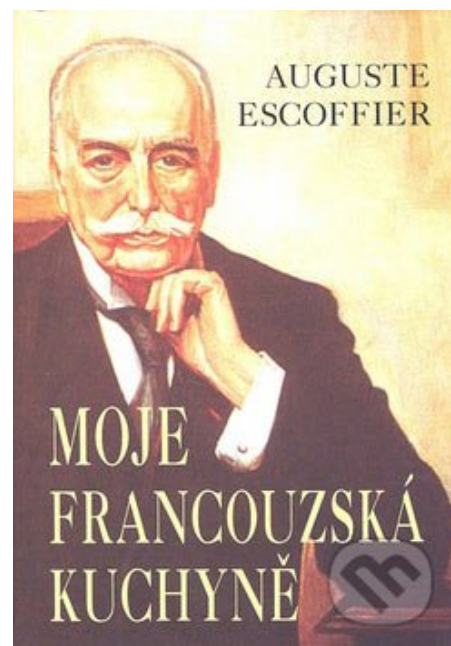
ření, zavedl brigádní systém. Každou sekci vedl "chef de partie", tzv. sekční šéf. Změnil způsob podávání všech chodů naráz, service a la Francaise, na service a la russe, podávání jídel v pořadí, jak jsou uváděna v menu.

Auguste Escoffier je světově známá osobnost. Vytvořil mnoho vynikajících pokrmů. V roce 1934 vydal knihu "Ma Cuisine" - "Má kuchyně", v níž shromáždil tři tisíce receptur a své bohaté životní zkušenosti. Je to klasické dílo kuchařského umění a je používána jako kuchařská učebnice. Své vědomosti předával ostatním kuchařům, učil je. Mezi jeho žáky patřil také Ho-Či-Min z Vietnamu, jehož učil cukrářskému řemeslu.

Escoffier zemřel 2. 2. 1935 v Monaku, ve věku 89 let, brzy po smrti manželky, rok po vydání své knihy. Jeho práce v oblasti francouzské a světové kuchyně je nedocenitelná. Provází kuchaře všech generací jejich kuchyně-

mi a bude tomu tak i v dalších stáletích. Tento kuchařský fenomén zapomenut nikdy nebude.

JiŠ

JULIA CHILD

Julia Carolyn Child (rodným jménem McWilliams) se narodila 15. 8. 1912 v kalifornské Pasadeně. Byla uznávanou americkou kuchařkou, autorkou kuchařských knih a televizní osobností.

Zaměstnání manžela zaválo Julii Child do Paříže. Zde začala navštěvovat slavnou kuchařskou školu "Le Cordon Bleu", později studovala soukromě u Maxe Bugnarda a dalších mistrů kuchařů.

Vstoupila do ženského kuchařského klubu "Le Cercle des Gourmets", kde se setkala se Simone Beck, která psala společně s kamarádkou Louisette Bertholle francouzskou kuchařku pro americké hospodyňky. Simone Beck navrhla, aby s nimi na knize pracovala. V roce 1951, Child, Beck a Bertholle založily školu vaření L'École des trois Gourmandes a začaly učit americké ženy žijící v Paříži vaření francouzské kuchyně.

V dalších deseti letech se díky práci manžela Julia Child pohybovala po celé Evropě. Nadále však pracovala na knize s recepty francouzské kuchyně. Pečlivě testovala recepty, detailně je rozpracovávala krok za krokem a tím je dělala zajímavými a praktickými. Kuchařka vyšla v roce 1961 pod názvem "Umění francouzské kuchyně". Kniha se stala bestsellerem, získala uznání kritiky a je považována za bibli kulinářského umění a základní příručku všech milovníků francouzské kuchyně. Vyšla v mnoha jazycích a zemích světa. V roce 2014 byla přeložena i do češtiny a, konečně, vyšla i u nás. Její náklad byl brzy rozebrán a bylo nutné udělat dotisk. Má 896 stran a obsahuje celkem 524 ověřených receptů. Je to

mimořádně podrobně, ale zároveň přehledně zpracovaná příručka. Najdete v ní detailní rady, jak správně používat jednotlivé suroviny a ingredience, jak vybírat a připravovat zeleninu, ovoce, ryby i červené maso, jak jídlo sladit s přílohami a nápoji. Ukazuje, jak francouzští mistři kuchařského umění krájí a porcují, jaké používají nádoby, jak doslova kouzlí s vínem. Recepty jsou rozdělené do deseti kapitol, na jejichž počátku vždy najdete stručný úvod do „tématu“.

Velký úspěch knihy vedl ke vzniku první kuchařské televizní show The French Chef, která měla premiéru 11. 2. 1963. Ta byla okamžitě úspěšná a získala několik významných ocenění a nominací, včetně proslulé Emmy Award. V roce 2002 se stala Julia Child inspirací pro projekt "The Julie/Julia", kdy se Julie Powell rozhodla, že za 365 dní uvaří všech 524 receptů a psala o tom blog. V r. 2005 napsala J. Powell o tomto projektu knihu, podle níž byl natočen film, kde postavu Julie Child mistrně ztvárnila jedinečná Meryl Streep. Ta byla, dokonce, za tuto roli nominována na Oscara.

Julia Child zemřela v Kalifornii 12. srpna 2004, dva dny před svými 92. narozeninami.

Právní povědomí zaměstnavatelů o minimální a zaručené mzdě je nedostatečné

Z poradenské i kontrolní činnosti orgánů inspekce práce vyplývá, že právní povědomí zaměstnavatelů týkající se minimální mzdy a zaručené mzdy je na nedostatečné úrovni. Nedodržování předpisů upravujících tuto oblast pak vede k narušení funkcí mzdy a pro zaměstnance pobírající neoprávněně nízkou mzdu vyplývají mnohé negativní právní, ekonomické a sociální důsledky.

Kontrola dodržování minimální a zaručené mzdy tedy představuje jeden z hlavních úkolů kontrolní činnosti Státního úřadu inspekce práce (dále jen „SÚIP“) v letošním roce. Úkolem, který se objevuje v programu kontrolních akcí již po několik let, je kontrola dodržování pracovněprávních předpisů na základě podaných podnětů. Každoročně obdrží orgány inspekce práce od občanů či veřejnoprávních institucí průměrně zhruba 8.500 podnětů a další informace o potenciálním nedodržování předpisů ze strany zaměstnavatelů. Kontrolní činností iniciovanou podanými podněty inspektoři neustále vyvíjí tlak na zaměstnavatele k dodržování povinností vyplývajících jim z právních předpisů.

Česká republika patří k zemím EU s největším počtem agentur práce v poměru k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu. V programu kontrolních akcí inspekce práce již řadu let představují kontroly agenturního zaměstnávání priority.

I přes neustálé působení inspektorů práce v tomto směru jsou práva agenturních zaměstnanců stanovená zákoníkem práce v mnohých případech obcházena uzavíráním obchodních vztahů mezi agenturami práce a jinými zaměstnavateli, tzv. uživateli. V rámci této problematiky se řeší rovněž dodržování povinností zaměstnavatelů spojených s vysíláním pracovníků za účelem výkonu práce v zahraničí.

Kontrolní prioritou inspekce práce je odhalování a potírání nelegální práce občanů ČR i cizinců. Nelegálně pracující osoby nespádají pod ochranu danou pracovněprávními předpisy, zaměstnavatelé se tímto způsobem dopouští nekalé podnikatelské konkurence. Nelegální zaměstnávání s sebou přináší významné finanční úniky z veřejných rozpočtů (neodvedené daně, sociální a zdravotní pojistné, neoprávněně vyplácené dávky státní podpory), deformace trhu práce a v neposlední řadě - zvláště při nelegálním zaměstnávání cizinců - také bezpečnostní rizika.

V letech 2012 až 2014 provedly orgány inspekce práce více než 85.000 kontrol zaměřených na odhalování nelegální práce. Masivní provádění kontrol přispělo ke zlepšení právního povědomí veřejnosti i ke snížení počtu zjištěných případů nelegální práce.

V následujícím období proto dojde ke změnám v organizaci kontrol, kterých bude méně, zato však budou více cílené. Nadále bude rozvíjena spolupráce s dalšími kontrolními institucemi - Úřadem práce ČR, ČSSZ, Cizineckou policií a finančními úřady. Kontroly rovného zacházení a zákazu diskriminace a dodržování ochrany osobních práv zaměstnanců na pracovišti byly jako samostatná kontrolní akce do programu kontrolní činnosti SÚIP zařazeny loni poprvé.

Orgány inspekce práce sice nemohou zaměstnancům přiznat finanční odškodnění, nemožou provádět klasické vyšetřování ani řešit spor, svými zjištěními však mohou být nápomocny policejnímu šetření či soudnímu rozhodování. Důležitou

součástí je také poradenská činnost. V rámci bezplatného základního poradenství se na jednotlivá pracoviště inspekce práce v uplynulém měsíci obrátilo celkem 5.235 zájemců.

V průběhu března 2015 SÚIP zaevidoval 510 podnětů ke kontrole. Z toho se celkem 337 podnětů týkalo potenciálních porušení právních předpisů upravujících oblast pracovních vztahů a podmínek, 140 podnětů směřovalo na oblast kontroly na základě zákona o zaměstnanosti a 33 podnětů se vztahovalo k oblasti bezpečnosti práce.

Celkem 3.143 pracovních úrazů zapsal SÚIP do evidence během měsíce března. Z tohoto celkového počtu úrazů jich 65 připadá na cizí státní příslušníky. V deseti případech, z toho se jeden týkal cizího státního příslušníka, šlo o smrtelný pracovní úraz. Závažný pracovní úraz, v jehož důsledku byl postižený hospitalizován déle než 5 dnů, utrpělo 97 zaměstnanců, z nichž 4 byli cizinci.

Zdroj: e-sondy

28. duben 2015
Mezinárodní
vzpomínkový den

**150 000 lidí umírá*
zatímco EK vyhodnocuje „lepší regulaci“**

CHCEME vymahatelné limity**

určené pro zhruba 50 nejtoxičtějších chemických látek
vyvolávajících rakovinu a poškozujících plodnost
včetně ohrožení v těhotenství

* Legislativa o limitních hodnotách byla v říjnu 2013 odsunuta o 1,5 roku
schválením REFITU Com (2013) 685

** Limitní hodnoty vystavení látkám při práci

www.etuc.org

**SYNDICAT
EUROPÉEN
TRADE UNION**

ESPRESSO

vydává Českomoravský odborový svaz pohostinství, hotelů a cestovního ruchu.

Odpovědný pracovník: PhDr. Dagmar Gavlasová, grafická úprava: Kateřina Jiráková.

Adresa: DOS, nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3, tel.: 234462822, www.phcr.cz

Tisk: JAJA, www.4321.cz. Pro potřebu odborových organizací ČMOS PHCR. Vyšlo v dubnu 2015